

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň Mgr. Jany Jurečkové a Mgr. Andrey Veselé ve věci

žalobce

L. K.,
bytem X
zastoupený advokátem JUDr. Ing. Martinem Florou, Dr.,
se sídlem Dominikánské nám. 656/2, Brno

proti
žalovanému

Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a.s.
se sídlem Sokolovská 394/17, Praha 8

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 11. 2020, č. j. S-2700564/71368/2017-P,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Odůvodnění:

I.

Základ sporu

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 11. 2020, jímž bylo potvrzeno rozhodnutí Výboru podpor PGRLF ze dne 4. 1. 2018, kterým byla zamítnuta žádost žadatele, č. j. S-2700564/71368/2017 o poskytnutí podpory v programu Podpora nákupu půdy – snížení jistiny úvěru.

II.

Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

2. Žalobce v žalobě uvedl, že je fyzickou osobou - zemědělským podnikatelem, zapsaným do evidence zemědělských podnikatelů vedené podle ustanovení § 2f zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, v platném znění.
3. Žalobce podal u žalovaného dne 24.7.2017 řádnou a úplnou žádost o podporu poskytovanou v rámci Programu podpora nákupu půdy – snížení jistiny úvěru. Ke dni podání žádosti hospodařil žalobce na zemědělských pozemcích o celkové rozloze 106,86 ha, z čehož 66,7852 představovaly pozemky v jeho vlastnictví a 40,074 ha pozemky užívané na základě jiného právního titulu. Předmětem žádosti bylo snížení jistiny bankovního úvěru použitého žalobcem k nabytí spoluvlastnických podílů v rozsahu ideální $\frac{1}{2}$ z celku zemědělských pozemků o rozloze 9,9649 ha v k.ú. J. P. od žalobcovy manželky (pozemky nebyly ve společném jmění manželů), a to za cenu 800.000 Kč. Tato cena odpovídá úrovni cen v místě a čase obvyklých, což nebylo žalovaným nikdy zpochybněno.
4. Po podání žádosti nabyl žalobce k předmětným spoluvlastnickým podílům na pozemcích vlastnické právo, když k úhradě kupní ceny použil prostředky získané z dlouhodobého bankovního úvěru.
5. O této žádosti rozhodl žalovaný rozhodnutím ze dne 4.1.2018 č.j. S-2700564/71368/2017 tak, že žádost v celém rozsahu zamítl. Výrok rozhodnutí odůvodnil pouze konstatováním, že k zamítnutí došlo „s využitím ustanovení Pokynů v části A.3.2. - Na podporu není právní nárok“, přičemž ještě uvedl, že „bylo přiblíženo ke skutečnosti, že dochází k prodeji nestátní zemědělské půdy v rámci osob blízkých, v tomto konkrétním případě mezi manželi.“
6. Proti rozhodnutí podal žalobce včas námitky, v nichž žádal o jeho přehodnocení s odkazem na absenci důvodů k zamítnutí žádosti, s tím, že při podání prvotní žádosti u žalovaného splnil všechny podmínky Programu podpora nákupu půdy – snížení jistiny úvěru a jeho žádost obsahovala i všechny potřebné formální i obsahové náležitosti včetně vysvětlení podnikatelského záměru.
7. O námitkách žalobce rozhodlo představenstvo žalovaného dne 15. 3. 2018 pod č.j. S-2700564/71368/2017 tak, že se rozhodlo trvat na rozhodnutí Výboru podpor ze dne 18. 12. 2017 o zamítnutí žádosti.
8. Toto rozhodnutí představenstva napadl žalobce žalobou podle § 65 zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního, které Městský soud v Praze vyhověl svým rozsudkem ze dne 10.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

1. 2019, č.j. 11 A 131/2018-31, rozhodnutí představenstva žalovaného ze dne 15. 3. 2018 zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V rozsudku přisvědčil námitce žalobce, že toto rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, jelikož z něj není seznatelné, jakými úvahami se žalovaný řídil a jak o žalobcových námitkách konkrétně uvážil.
9. Kasační stížnost proti tomuto rozsudku městského soudu pak Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 11.6.2020 č.j. 7 As 28/2019 - 41 zamítl.
10. Představenstvo žalovaného vydalo dne 3. 4. 2019 pod č.j. S-2700564/71368/2017 nové rozhodnutí o námitkách žalobce, jímž rozhodnutí Výboru podpor PGRLF ze dne 4. 1. 2018 o zamítnutí žádosti opětovně potvrdilo jako věcně i právně správné.
11. Proti novému rozhodnutí představenstva žalovaného podal žalobce u Městského soudu v Praze opět žalobu, které městský soud opět vyhověl svým rozsudkem ze dne 29.9.2020 č.j. 3A 99/2019-98, když i v pořadí druhé rozhodnutí představenstva žalovaného zrušil a věc znovu vrátil žalovanému k dalšímu řízení; v rozsudku dospěl soud zejména k závěru, že rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, jelikož důvody uváděné představenstvem žalovaného nejsou dostatečně konkrétní, zejména ne k tomu, aby umožnily rozhodnutí přezkoumat.
12. Následně představenstvo žalovaného dne 5. 11. 2020 vydalo aktuálně napadené rozhodnutí, kterým rozhodnutí Výboru podpor PGRLF ze dne 4. 1. 2018, č.j. S-2700564/71368/2017, o zamítnutí žádosti žalobce o poskytnutí podpory znovu potvrdilo jako správné.
13. Žalobce především brojil proti vadám řízení, když poukázal na to, že podle ustanovení § 2da odst. 10 zákona č. 252/1997 Sb. se na činnosti Podpůrného fondu nevztahuje správní řád, avšak přesto je nutno aplikovat ustanovení § 177 odst. 1 správního řádu o použití základních zásad činnosti správních orgánů uvedených v § 2 až 8 správního řádu.
14. S odkazem na ust. § 2da odst. 5 věty třetí a § 2da odst. 8 zákona č. 282/1997 Sb. pak žalobce namítl, že již v rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 1. 2018 o zamítnutí žádosti mělo být uvedeno, které z hodnotících kritérií uvedených v § 2da odst. 8 zákona č. 252/1997 Sb. v jeho případě nebylo splněno, aby bylo lze ověřit, zda postup žalovaného odpovídal základním zásadám činnosti správních orgánů podle § 2 až 8 správního řádu. Požadavek na řádné odůvodnění rozhodnutí a tedy i jeho přezkoumatelnost je ostatně i obecnou součástí ústavou zaručeného práva na spravedlivý proces.
15. To splněno nebylo, když mezi odkazem na neexistenci právního nároku na poskytnutí podpory, resp. poznámkou, že *„bylo přihlédnuto ke skutečnosti, že dochází k prodeji nestátní zemědělské půdy v rámci osob blízkých, v tomto konkrétním případě mezi manželi“* nelze vůbec dovodit věcnou ani logickou vazbu na některé ze zákonných hodnotících kritérií zákona č. 252/1997 Sb.
16. Rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 1. 2018 je tak nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, v důsledku čehož nebylo žalobci umožněno proti tomuto zamítavému rozhodnutí účinně brojit. Tím byl žalobce zkrácen na svých právech
17. Ustanovení § 177 odst. 1 správního řádu pak dopadá i na rozhodovací činnost představenstva žalovaného podle § 2da odst. 9 věta druhá až čtvrtá zákona č. 252/1997 Sb. Ze základních zásad činnosti správních orgánů lze dovodit, že bylo povinností představenstva žalovaného postupovat tak, aby nezákonnost prvotního rozhodnutí o nepřiznání podpory ze dne 4. 1. 2018 spočívající v absenci důvodů, byla odstraněna

postupem, který žalobci umožní účinnou obranu ještě před žalovaným. To se rovněž nestalo.

18. Nadto se žalobce až z napadeného rozhodnutí dozvěděl, že důvodem nepřiznání podpory nebylo využití pravidla, že na poskytnutí podpory není právní nárok, jak žalovaný uváděl v prvotním rozhodnutí o nepřiznání podpory ze dne 4. 1. 2018, nýbrž nesplnění kritérií uvedených v § 2da odst. 8 písm. c) a e) zákona č. 252/1997 Sb. Tento závěr považuje žalobce za zcela nesprávný, jak je dále vyloženo v žalobě, avšak postupem žalovaného byl zbaven možnosti namítat tuto nesprávnost dříve.
19. Tento zásah do práv žalobce byl o to intenzivnější, že v předchozím rozhodnutí představenstva žalovaného ze dne 3. 4. 2019, které bylo zrušeno rozsudkem Městského soudu v Praze č.j. 3A 99/2019-98, opíral žalovaný nepřiznání podpory o zcela jiný zákonný důvod - o nesplnění kritéria uvedeného v § 2da odst. 8 písm. b) zákona č. 252/1997 Sb.
20. Dále žalobce v žalobě namítal nesprávné právní posouzení věci, když poukázal to, že představenstvo žalovaného postavilo napadené rozhodnutí na závěru, že požadovaná podpora nebyla žalobci poskytnuta z důvodu nesplnění podmínek pro její poskytnutí, tedy z důvodů uvedených v § 2da odst. 8 písm. c) a e) zákona č. 252/1997 Sb. („... *S ohledem na okolnosti případu PGRLF vyhodnotil, že v případě žadatele by smyslu a účelu daného programu nebylo dosaženo. Motivem žadatele dle předloženého podnikatelského záměru, který jej vedl ke koupi pozemků, nebylo získání půdy za účelem rozvoje jeho zemědělské činnosti. Jeho motivem bylo získání půdy z důvodu, aby ji nekoupil někdo jiný.... PGRLF žádost včetně všech shora uvedených dokladů a zjištění posoudil dle ust. § 2da odst. 8 ZOZ a dospěl k závěru, že koupě pozemků od manželky žadatele představuje ve smyslu ust. § 2da odst. 8 písm. c), e) ZOZ právní riziko spojené s dokumenty předloženými se žádostí a právní riziko spojené se žadatelem o podporu, spočívající v tom, že by jejím poskytnutím nebylo smyslu a účelu podpory dle bodu C.1.1. programu dosaženo. Takové riziko se PGRLF rozhodl neakceptovat a z tohoto důvodu žádosti žadatele nevyhovět.*“)
21. Tento závěr o nesplnění podmínek Programu však nemůže obstát.
22. Podmínky pro poskytování podpory jsou vyjádřeny především v ustanovení § 2da zákona č. 252/1997 Sb., kde je obsažen výčet způsobilých příjemců (odst. 1), jsou vymezeny formy podpory (odst. 2), a stanoveny předměty podpory zahrnující i „nákup zemědělské půdy“ (odst. 3 písm. b). Na základě zákonného zmocnění byly podmínky a podrobnosti podpory stanoveny vládou v Programu zveřejněném na adrese <https://www.pgrlf.cz/programy/uvery-a-zajisteni/podpora-nakupupudy-snizeni-jistiny-uveru/>. Obsah Programu pak byl podrobněji rozpracován v „Pokynech pro poskytování podpory Podpurným a garančním rolnickým a lesnickým fondem, a.s. v rámci programu „Podpora nákupu půdy – snížení jistiny úvěru“ č.j. PGRLF, a.s. na jejichž obsah žalovaný v napadeném rozhodnutí odkazuje a podle nichž žalobce při přípravě a podání žádosti postupoval.
23. Pro stěžejní závěr představenstva žalovaného, že v případě žalobce by nebylo dosaženo cíle příslušného programu podpory v souladu s jeho bodem C.1.1. (zpřístupnění pořízení zemědělské půdy jako primárního výrobního prostředku zemědělským prvovýrobcům) nelze nalézt ani v ustanoveních zákona č. 252/1997 Sb., ani v textu Programu, ani v textu Pokynů oporu. Naplnění cíle vyjádřeného v bodu C.1.1. programu podpory (zpřístupnění pořízení zemědělské půdy jako primárního výrobního prostředku zemědělským

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

prvovýrobcům) není nijak závislé na tom, zda zemědělský prvovýrobce nabývá půdu určenou ke své zemědělské činnosti proto, že chce tuto činnost dále rozšiřovat (což odpovídá žalovaným akceptovanému „motiv“ získání půdy za účelem rozvoje zemědělské činnosti), nebo zda hodlá pouze její udržet její rozsah tak, aby nebyl ohrožen budoucím zmenšením produkční půdní základny (což odpovídá žalovaným zavrženému motivu žalobce nakoupit půdu z důvodu, aby ji nekoupil někdo jiný). Zákon o zemědělství ani na něj navazující Program a Pokyny neposkytují žádný základ pro závěr, že je-li motivem nabytí zemědělské půdy snaha zemědělského prvovýrobce udržet její rozlohu, aby nebyl ohrožen budoucím zmenšením produkční půdní základny, je poskytnutí podpory zcela vyloučeno.

24. Napadené rozhodnutí ovšem spočívá na chybném právním posouzení i v případě, že bude od nesprávnosti výše uvedeného závěru zcela odhlédnuto. Není totiž zřejmé, na jakých úvahách a argumentech se zakládá navazující závěr představenstva žalovaného, že žalobci nelze vyhovět, jelikož tento usiluje o získání podpory na snížení jistiny úvěru použitého na nákup ideální ½ zemědělských pozemků z výlučného vlastnictví své manželky, která je získala v důsledku předchozího zúžení SJM.
25. Možnosti nabytí vlastnického práva k zemědělským pozemkům mezi manželi včetně možnosti nabytí spoluvlastnických podílů na nich se v rozhodném období, tedy v roce 2017, zcela shodovaly s možnostmi nabytí vlastnického práva od osob cizích, když v té době ještě neexistoval ani institut vzájemného předkupního práva mezi spoluvlastníky nemovité věci. Úprava nabytí vlastnického práva obsažená v ustanovení § 1045 až 1114 občanského zákoníku byla pro obě skupiny osob identická, dokonce s tím, že některé ze způsobů nabytí vlastnictví se mezi osobami blízkými uplatňovaly obtížněji než mezi osobami cizími. To platilo konkrétně pro vydržení (srov. § 1098 občanského zákoníku). Z platného práva nebylo lze dovodit žádnou povinnost žalobcovy manželky převést její spoluvlastnické podíly na žalobce, nebo mu jinak umožnit jejich užívání, tím méně pak její povinnost učinit tak bezplatně nebo za jakkoliv výhodnějších podmínek, než je prodej za cenu v místě a čase obvyklou.
26. Žalobce proto shrnul, že tím, že vlastnické právo k zemědělským pozemkům nabýval od své manželky, nebyl nijak zvýhodněn ve srovnání s tím, kdy by vlastnické právo nabýval od osoby cizí. Jaké okolnosti přitom předcházely vzniku majetkového stavu, s nímž žalobce spojuje svou žádost o poskytnutí podpory, je z hlediska ustanovení § 2da zákona č. 252/1997 Sb. i z hlediska Programu a Pokynů bez významu. Pokud tedy představenstvo žalovaného odůvodňuje neposkytnutí podpory žalobci mj. tím, že žalobce a jeho manželka mohli před podáním žalobcovy žádosti o poskytnutí podpory zvolit zcela jiné uspořádání vzájemných majetkových vztahů, jde opět o zdůvodnění svévolné a postrádající právní oporu. Svévolnost postupu žalovaného je ostatně zřejmá již z toho samotné skutečnosti, že žalovaný ve svých postupně vydávaných rozhodnutích důvody neposkytnutí podpory významně mění vždy v závislosti na obsahu příslušného zrušujícího rozsudku soudu.
27. Dále žalobce odmítl i obecné hodnocení představenstva žalovaného, že by poskytnutí finanční podpory žalobci odporovalo smyslu a účelu programu „Podpora nákupu půdy - snížení jistiny Úvěru“. Žalovaný totiž finanční podporu na nákup zemědělských pozemků mezi osobami blízkými v roce 2017 zcela běžně poskytoval. Žalovaný tak poskytl např. podporu na nákup:

- a) pozemku KN p.č. X v k.ú. X pro kupujícího R. V., bytem L. 1357, V. B., od rodičů kupujícího F. a L. V.,
 - b) pozemků KN p. č. Y, Z a T v k.ú. X pro kupující V. M., bytem X, od matky kupující B. M.,
 - c) pozemků KN p.č. V a W v k.ú. X pro kupujícího P. Ř., bytem X od matky kupujícího F. Ř. či
 - d) pozemků KN p.č. A, B a C v k.ú. B. pro kupující M. S., bytem X od manžela kupující Ing. P. S.
28. V těchto případech žalovaný vůbec nezkoumal motivy nabytí půdy ze strany zemědělských prvovýrobců, tedy se nijak nezabýval tím, zda motivem žadatelů bylo získání půdy za účelem rozvoje zemědělské činnosti, nebo získání půdy z důvodu, aby ji nekoupil někdo jiný, což by zakládalo rozpor s ustanovením 2da odst. 8 písm. c) a e) zákona č. 252/1997 Sb. Takové hodnocení provedlo představenstvo žalovaného pouze v případě žalobce, a to až ve třetím vydaném rozhodnutí, vedeno zjevnou snahou nalézt důvody, pro které by žalobci nemusela být podpora poskytnuta.
29. Žalovaný však pomíjí, že jeho popsaná ustálená rozhodovací praxe založila na straně žalobce legitimní očekávání, že i jeho formálně i obsahově bezvadná žádost o poskytnutí podpory podle Programu bude vyřízena kladně. Toto legitimní očekávání byl žalovaný povinen chránit, jak je k tomu zavazuje ustanovení § 177 odst. 1 správního řádu ve spojení s § 2 odst. 4 téhož zákona a jak vyplývá z judikatury, například z usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2009, č.j. 6 Ads 88/2006-132, podle něhož je svou ustálenou praxí je správní orgán vázán.
30. Žalobce uzavřel s tím, že jeho žádost o poskytnutí podpory po formální i obsahové stránce vyhovovala požadavkům vyplývajícím jak z ustanovení § 2da zákona č. 252/1997 Sb., tak z Programu a z Pokynů, a žalobce současně splnil všechny podmínky pro přiznání podpory stanovené v zákoně 252/1997 Sb. v Programu a v Pokynech, když pravidla v nich obsažená s kritériem rodinných vazeb mezi žadatelem a prodávajícím nestátní zemědělské půdy vůbec nepracují. Pokud tedy žalovaný žádosti o poskytnutí podpory nevyhověl s tím, že žalobce jako zemědělec mohl zemědělskou půdu od manželky získat jinou formou než kupní smlouvou, postrádá tento závěr právní oporu a odporuje ústavnímu principu rovnosti v právech a s ohledem na postup žalovaného v obdobných případech i principu ochrany legitimního očekávání. Důvodem neposkytnutí podpory tak byla výlučně svévole žalovaného.
31. S odkazem na odůvodnění žaloby žalobce navrhl, aby soud zrušil rozhodnutí představenstva Podpůrného a garančního rolnického a lesnického fondu, a.s., ze dne 5.11.2020 č.j. S-2700564/71368/2017-P a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení a aby žalobci přiznal právo na náhradu nákladů řízení.
32. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že z ust. § 2da odst. 5 zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, oz, stejně tak jako z příslušných pokynů k danému programu podpory vyplývá, že na poskytnutí podpory není právní nárok, takže žadateli nepřísluší veřejné subjektivní právo na poskytnutí podpory a současně žadatel nemůže její poskytnutí legitimně očekávat. Žadatel tedy nemá právo na výsledek ale na řádný proces s tím související. Ten byl v případě žalovaného v rámci napadeného rozhodnutí dodržen.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

33. Žalobou napadeným rozhodnutím představenstva žalovaného ze dne 5. 11. 2020 bylo rozhodnuto o námitkách žalobce proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4.1.2018, č.j. S-2700564/71368/2017. V souladu se svou pravomocí vymezenou v ust. § 2da odst. 9 zákona o zemědělství představenstvo žalovaného po posouzení námitek původní rozhodnutí ze dne 4. 1. 2018 jako věcně a právně správné potvrdilo, když neshledalo důvody pro jeho změnu. Napadené rozhodnutí pak bylo náležitě odůvodněno, když při jeho vydání se žalovaný řídil rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 29.9.2020, č.j. 3 A 99/2019 - 98.
34. K tvrzené nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že jak toto rozhodnutí, tak jemu předcházející rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 1. 2018, jímž byla zamítnuta žádost žalobce o podporu poskytovanou v rámci Programu podpora nákupu půdy, nelze označit za nepřezkoumatelné, když žalovaný v napadeném rozhodnutí srozumitelně objasnil, jaké důvody ho vedly k zamítnutí žádosti o poskytnutí podpory.
35. Skutečnost, že na podporu není právní nárok, je dána jak přímo ze zákona, tak také vyplývá z pokynů k příslušného programu podpory. tato nenárokovost podpory však nebyla důvodem zamítnutí žádosti žalobce a rozhodnutí o žádosti ze dne 4. 1.2018 na tom nebylo založeno; důvodem zamítnutí žádosti byla skutečnost, že podporované pozemky měly být nakoupeny od manželky žalobce.
36. Dále žalovaný uvedl, že nijak žalobci nebránil v uplatnění jeho práva podat námitky, což také žalobce učinil a procesní postup žalovaného při rozhodování o námitkách proti rozhodnutí o nevyhovění žádosti o podporu respektoval. Žalovaný se vypořádal s námitkami žalobce, rozvedl důvody pro potvrzení původního rozhodnutí ze dne 4. 1. 2018, označil důkazy, k nimž přihlédl a úvahy, kterými se při jejich hodnocení řídil a dále vysvětlil, jakou roli v rámci rozhodování o žádosti hrála skutečnost, že podporované pozemky měly být nabývány od manželky žalobce a z čeho dovedl nesplnění podmínek pro poskytnutí podpory.
37. Pokud jde o námitku nesprávného právního posouzení, žalovaný konstatoval, že žalobce ve svém podnikatelském záměru uvedl, že jeho motivem pro odkup podílu na pozemcích manželky je skutečnost, že nechce, aby pozemky koupil někdo jiný, neboť půda je pro jeho podnikání důležitá. Dále žalovaný zjistil, že pozemky byly krátce před podáním žádosti o podporu ve společném jmění manželů, tedy žalobce tyto pozemky vlastnil, měl možnost je užívat a na těchto hospodařit. Smyslem a účelem daného programu podpory je zpřístupnění zemědělské půdy jako primárního výrobního prostředku zemědělským prvovýrobcům. S ohledem na okolnosti případu žalovaný vyhodnotil, že v případě žalobce by smyslu a účelu daného programu nebylo dosaženo, protože motivem žalobce, který ho vedl ke koupi pozemků, nebylo získání půdy za účelem rozvoje jeho zemědělské činnosti. Jeho motivem bylo získání půdy z důvodu, aby ji nekoupil někdo jiný, a účelové získání podpory na takovýto nákup. Žalobce rozsah své zemědělské činnosti před samotným podáním žádosti o podporu omezil, a to tím, že pozemky převedl za trvání manželství do podílového spoluvlastnictví, aby následně za necelé dva měsíce podal u žalovaného na koupi podílu na pozemcích od manželky žádost o podporu, která má sloužit ke zpřístupnění půdy a tím k rozvoji zemědělské činnosti. Žalobci samozřejmě po právní stránce nic nebrání vtom, koupit si od své manželky zemědělskou půdu, nicméně účelnost podpory, ve smyslu pravidel daného programu, na takovýto nákup nebyla ze strany žalovaného shledána.

38. Ohledně námitky rozporu napadeného rozhodnutí s dosavadní rozhodovací praxí, žalovaný uvedl, že každou žádost posuzuje individuálně s ohledem ke všem skutečnostem daného případu, což se týká i čtyř případů, kterými argumentoval žalobce.
39. V případě žadatele R. V. se jednalo o koupi pozemků od rodičů, na kterých hospodařila matka žadatele. V podnikatelském záměru žadatel uvedl, že pozemky chce odkoupit od rodičů, když jeho matka vzhledem ke svému zdravotnímu stavu a věku omezuje podnikatelské aktivity na minimum. Žadatel chtěl tedy pozemky odkoupit a dále pokračovat v zemědělské výrobě. V tomto případě žadatel splnil všechny podmínky pro poskytnutí podpory včetně zachování účelu a smyslu daného programu.
40. Též v případě žadatelky V. M. se jednalo o koupi pozemků od matky žadatelky. Důvodem pro odkup pozemků od matky žadatelky bylo ukončení zemědělské činnosti matky a jejího převzetí ze strany žadatelky.
41. Rovněž v případě žadatele P. Ř. se jednalo o žádost o podporu na koupi zemědělských pozemků od matky žadatele. Důvodem pro koupi pozemků od matky žadatele, byl záměr matky pozemky prodat v rámci rodiny a provést majetkové vypořádání v rodině.
42. Konečně v případě M. S. se jednalo o žádost o podporu na koupi pozemků od manžela žadatelky, kdy se jednalo o nákup pozemků, které byly ve výlučném vlastnictví manžela žadatelky, který je takto nabyt od třetí osoby. Pozemky tedy nebyly ani před podáním žádosti součástí společného jmění manželů a žadatelka je před podáním žádosti v měla pronájmu. Pozemky chtěla od manžela odkoupit do svého výlučného vlastnictví s tím, že se dále zaměří na prvovýrobu spočívající v pěstování vinné révy, a tato její podnikatelská činnost tak bude dále oddělena od podnikání manžela, který se již nebude zabývat prvovýrobou.
43. Z výše uvedeného je zřejmé, že tyto případy se skutkově a právně neshodují s případem žalobce, a naopak žalovaný zamítl i celou řadu žádostí v rámci daného programu na podporu nákupu půdy, kdy měly být pozemky nakoupeny od osob blízkých.
44. Žalovaný proto uzavřel s tím, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu s pravidly stanovenými v ust. § 2da zákona o zemědělství, základními zásadami činnosti správních orgánů a také v souladu s pravidly daného programu podpory, Napadené rozhodnutí odpovídá ustálené rozhodovací praxi žalovaného. Žalovaný proto navrhl, aby Městský soud v Praze žalobu zamítl a žalovanému přiznal náhradu nákladů řízení.

III.

Posouzení žaloby

45. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
46. Z obsahu spisu předloženého žalovaným je zřejmé, že žalobce podal dne 24. 7. 2017 žádost o podporu poskytovanou PGRLF, a.s. – program podpora nákupu půdy – snížení jistiny úvěru.
47. Tuto žádost vyřídil Výbor podpor PGRLF, a.s. dne 4. 1. 2018, tak, že žádost zamítl s využitím ustanovení Pokynů v části A.3.2. – Na podporu není právní nárok, s tím, že při

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

rozhodování bylo přihlédnuto ke skutečnosti, že dochází k prodeji nestátní zemědělské půdy v rámci osob blízkých, v tomto případě mezi manželi.

48. Proti tomuto rozhodnutí žalobce uplatnil dne 12. 1. 2018 námitky.
49. O námitkách rozhodlo představenstvo PGRLF, a.s. dne 15. 3. 2018 s tím, že se rozhodlo trvat na rozhodnutí Výboru ze dne 18. 2. 2017 o zamítnutí žádosti o poskytnutí podpory v rámci Programu Podpora nákupu půdy – snížení jistiny úvěru vedené pod č. j. S-2700564/71368/2017.
50. Na základě žaloby žalobce toto rozhodnutí přezkoumal Městský soud v Praze, který je rozsudkem ze dne 10. 1. 2019, č. j. 11 A 131/2018-31, zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Své rozhodnutí odůvodnil soud konstatováním, že žalobou napadené rozhodnutí bylo nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť v něm zcela absentovala podstatná argumentace, když žalovaný zůstal pouze u citace ustanovení § 2 da zákona o zemědělství, aniž by své závěry jakkoliv zdůvodnil.
51. Představenstvo PGRLF, a.s. vydalo dne 3. 4. 2019 nové rozhodnutí, kterým se obsáhle vyjádřilo k podstatě věci a dospělo k závěru, že v případě žalobcovy žádosti nejsou naplněny všechny podmínky pro poskytnutí požadované podpory, zejména podmínka, že nelze požadovanou zemědělskou půdu pořídit jinak, než jejím odkoupením. Získání zemědělské půdy od osoby blízké, kterou manželka je, lze objektivně uskutečnit i jinými způsoby, které nevyžadují státní podporu. V žalobcově případě tak není tato podpora nezbytná a odporovala by účelu a smyslu programu Podpora nákupu půdy – snížení jistiny úvěru.
52. Proti tomuto rozhodnutí brojil žalobce žalobou k Městskému soudu v Praze, který rozsudkem ze dne 29. 9. 2020, č. j. 3 A 99/2019-98, rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V zde byla důvodem pro zrušení rozhodnutí jeho nepřezkoumatelnost, když městský soud konstatoval pouze obecnou argumentaci v rozhodnutí, í. Je tomu tak proto, že uvedené důvody postrádají konkrétní obsah, jenž by bylo možné vztáhnout právě ve své jedinečnosti či konkrétnosti k případu žalobce.
53. Představenstvo PGLRF, a.s. pak dne 5. 11. 2020 vydalo žalobou napadené rozhodnutí, v němž podrobně zrekapitulovalo všechny podstatné skutečnosti týkající se předmětných pozemků, zejména způsob jejich nabytí a následné právní dispozice s nimi, s přihlédnutím k otázce žalobcova vlastnictví k těmto pozemkům.

Námitky žalobce ohledně nedostatečnosti důvodu pro zamítnutí jeho žádosti a ohledně splnění všech podmínek pro poskytnutí podpory, žalovaný uvedl, že „... *smyslem a účelem daného programu podpory je dle jeho bodu C.1.1. zpřístupnění zemědělské půdy jako primárního výrobního prostředku zemědělských prvovýrobců. S ohledem na okolnosti případu PGRLF vyhodnotil, že v případě žadatele by smyslu a účelu daného programu nebylo dosaženo. Motivem žadatele dle předloženého podnikatelského záměru, který jej vedl ke koupi pozemků, nebylo získání půdy za účelem rozvoje jeho zemědělské činnosti. Jeho motivem bylo získání půdy z důvodu, aby ji nekoupil někdo jiný. Avšak sám žadatel společně se svou manželkou krátce před podáním žádosti dohodou o zúžení společného jmění pozemky převedli do podílového spoluvlastnictví. Pokud by měl žadatel zájem na pozemcích hospodařit a provozovat zemědělskou výrobu a o tyto pozemky by nechtěl přijít, jak sám uvádí v rámci svého podnikatelského záměru, tak měl tuto skutečnost zohlednit již v rámci*

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

dohody o zúžení SJM. Pokud manželka žadatele neměla o podíl na pozemcích od počátku zájem, což lze dovodit, když necelé dva měsíce po uzavření dohody o zúžení SJM chtěla podíl na pozemcích prodat manželovi, mohly být tyto pozemky v rámci dohody o zúžení SJM převedeny do výlučného vlastnictví žadatele a tomu odpovídající vypořádání poskytnuto manželce. Pokud by tedy žadatel, dle svého vyjádření, chtěl mít jistotu, že o pozemky nepřijde, když zemědělská půda je pro jeho podnikání tak důležitá, jistě by v rámci zúžení SJM tyto pozemky nepřevédl do podílového spoluvlastnictví a manželku pak nevystavil nabídkám o odkup jejího podílu ze strany třetích osob.

Podpora má v daném programu přispět k rozvoji zemědělské činnosti jejího příjemce, a to tím, že mu bude zpřístupněna zemědělská půda. V daném případě však žadatel svým jednáním pozemky převedl do podílového spoluvlastnictví, čímž své hospodaření na daných pozemcích omezil v rozsahu podílu své manželky, aby následně za necelé dva měsíce podíl od manželky odkoupil s odůvodněním, že o pozemky nechce přijít a na tento nákup požádal o podporu v daném programu PGRLF. Žadateli samozřejmě po právní stránce nic nebrání v tom, koupit si od své manželky podíl na pozemcích, které ještě necelé dva měsíce před tím měli ve společném jmění manželů, nicméně účelnost podpory, ve smyslu pravidel daného programu, na takovýto nákup nebyla z důvodů výše popsanych ze strany PGRLF shledána.

[...]

PGRLF žádost včetně všech shora uvedených dokladů a zjištění posoudil dle ust. § 2da odst. 8 ZOZ a dospěl k závěru, že koupě pozemků od manželky žadatele představuje ve smyslu ust. § 2da odst. 8 písm. c), e) ZOZ právní riziko spojené s dokumenty předloženými se žádostí a právní riziko spojené se žadatelem o podporu, spočívající vtom, že by jejím poskytnutím nebylo smyslu a účelu podpory dle bodu C.1.1. programu dosaženo. Takové riziko se PGRLF rozhodl neakceptovat a z tohoto důvodu žádosti žadatele nevyhovět.“

54. Městský soud v Praze posoudil věc takto:
55. Žalobce vznesl námitku nesprávného právního posouzení, v níž uvedl, že žalobce splnil podmínky pro poskytování podpory, uvedené v části C.1.2. Pokynů pro poskytování Podpory v rámci programu Podpora nákupu půdy – snížení jistiny úvěru. Namítl, že pro závěr představenstva žalovaného, že v případě žalobce by nebylo dosaženo cíle příslušného programu podpory, tedy zpřístupnění pořízení zemědělské půdy jako primárního výrobního prostředku zemědělským prvovýrobcům.
56. Tuto námitku soud neshledal důvodnou.
57. Není sporu o tom, že iniciální rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 1. 2018 nebylo dostatečně odůvodněno, když důvod pro neposkytnutí podpory byl vyjádřen pouze větou „Při rozhodování o poskytnutí podpory bylo přihlédnuto ke skutečnosti, že dochází k prodeji nestátní zemědělské půdy v rámci osob blízkých, v tomto konkrétním případě mezi manželi.“
58. Tento nedostatek byl však dostatečně odstraněn v odůvodnění napadeného rozhodnutí ze dne 5. 11. 2020, v němž žalovaný konkrétně a detailně vyložil skutkový stav, který byl

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

podkladem pro rozhodnutí a předmětem hodnocení ze strany žalovaného (viz odst. 53 tohoto rozsudku).

59. Žalovaný tedy dostatečně upřesnil, že důvodem pro odmítnutí podpory je skutečnost, že žalobcova žádost nesměřuje k naplnění cíle programu Podpory – tedy pořízení zemědělské půdy - a to z toho důvodu, že žalobce původně byl vlastníkem předmětných zemědělských pozemků, byť v rámci společného jmění manželů. Následně se ovšem žalobce se svou manželkou dohodl na zúžení společného jmění manželů, v důsledku čehož se stal toliko částečným vlastníkem těchto pozemků, a to v rozsahu ohledně ideální $\frac{1}{2}$ pozemků. Tímto způsobem se žalobce připravil o možnost plné kontroly nad dispozicí s předmětnými pozemky, a žalovaný k tomu konstatoval, že pokud chtěl žalobce mít jistotu, že o pozemky nepřijde, když zemědělská půda je pro jeho podnikání tak důležitá, v rámci zúžení SJM by tyto pozemky nepřevédl do podílového spoluvlastnictví a manželku pak nevystavil nabídkám o odkup jejího podílu ze strany třetích osob.
60. Soud má tedy za to, že žalovaný konkrétně vyložil důvody, které jej vedly k potvrzení rozhodnutí Výboru ze dne 4. 1. 2018.
61. Pokud jde o žalobní argumentaci v části V. žaloby, ji shledává nepřiléhavou, neboť soustavně opomíjí skutečnost, že na poskytnutí podpory z programu Podpory nákupu půdy – snížení jistiny úvěru není právní nárok. Splnění podmínek podle zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, resp. podle Pokynů pro poskytování Podpory v rámci programu Podpory nákupu půdy – snížení jistiny úvěru je podmínkou toliko nutnou, nikoliv však postačující. Žalovaný tedy při rozhodování o poskytnutí podpory zvažuje nejen to, zda žadatel vyhověl předepsaným podmínkám, ale přihlíží podle vlastního uvážení i k dalším skutečnostem, které ve věci vyjdou najevo.
62. V projednávané věci pak takovými skutečnostmi bylo právě to, že žalobce hodlá nabýt zemědělské pozemky nikoliv od třetích osob, ale od své manželky jako spoluvlastnice ideální $\frac{1}{2}$ pozemků, když toto ideální podílové spoluvlastnictví vzniklo zúžením původního společného jmění manželů, na němž se žalobce se svou manželkou dohodl. Úvahy žalobce o tom, kdy vznikl institut vzájemného předkupního práva mezi spoluvlastníky nemovité věci či o tom, že z platného práva nelze dovodit žádnou povinnost žalobcovy manželky převést její spoluvlastnické podíly na žalobce, nebo mu jinak umožnit jejich užívání, či dokonce její povinnost učinit tak bezplatně nebo za jakkoliv výhodnějších podmínek, než je prodej za cenu v místě a čase obvyklou, pak shledává soud s podstatou sporu mimochodnými, když se nijak netýkají toho, za jakých okolností se žalobce stal pouze podílovým spoluvlastníkem předmětných pozemků.
63. Soud tedy akceptoval závěry žalovaného, že důvodem (či motivem) žádosti o podporu není snaha rozvoj jeho zemědělské činnosti na pozemky, které dosud nevlastnil, ale udržet rozsah jím užívané půdy a zabránit jejímu prodeji třetím osobám, když takové potenciální nebezpečí vzniklo v důsledku jednání samotného žalobce.
64. S přihlédnutím k tomu pak soud neakceptoval ani námitky, poukazující na čtyři další případy, kdy žalovaný podporu z předmětného programu poskytl, ačkoliv i tam šlo o prodej, resp. nákup zemědělské půdy od příslušníků rodiny - jmenovitě se to týkalo žádosti pana R. V., paní V. M., pana P. Ř. a paní M. S.
65. Zde nezbyvá než poukázat na to, co k této věci uvedl žalovaný, jenž upozornil, že v těchto případech se jednalo o půdu, na které sice konkrétní žadatelé již dříve hospodařili, avšak

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

nikdy předtím nebyli jejími vlastníky, a to ani podílovými. V tom se tedy tyto případy podstatně odlišují od aktuálního případu žalobce, který – jak uvedeno výše – byl nejen uživatelem předmětných pozemků, ale v rámci společného jmění manželů i jejich vlastníkem.

66. Soud se dále zabýval žalobní námitkou vad řízení, které měly spočívat v tom, že rozhodnutí Výboru podpor PGRLF, a.s. ze dne 4. 1. 2018 zcela absentuje řádné odůvodnění, v důsledku čehož je toto rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů; to žalobci znemožnilo účinnou obranu, když nevěděl, proti čemu má vlastně brojit.
67. Jak je uvedeno již výše, rozhodnutí ze dne 4. 1. 2018 postrádá dostatečně konkrétní odůvodnění, což způsobuje jeho nezákonnost. Nicméně použijí-li se pro řízení před žalovaným obecné předpisy pro správní řízení, o čemž není pochyb, pak je v pravomoci Představenstva PGRLF, a.s. jakožto odvolacího orgánu, postupovat podle ust. § 90 správního řádu, a tedy posoudit, zda vzhledem k jeho vadám je prvostupňové rozhodnutí nutno je zrušit a věc vrátit správnímu orgánu I. stupně k dalšímu řízení, a nebo zda postačí toto rozhodnutí změnit jen v části odůvodnění - viz ust. § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu.
68. V projednávané věci odvolací orgán zvolil druhou z uvedených variant, a v jeho postupu soud neshledává nezákonnost. Rozhodnutí o odvolání tvoří s rozhodnutím vydaným v I. stupni jediný celek a pokud tento celek dává jasnou a přezkoumatelnou odpověď na projednávanou věc, není důvod, aby soud do závěrů žalovaného zasahoval.
69. Konečně se soud zabýval námitkou, že odvolací orgán ve svém předchozím rozhodnutí ze dne 3. 4. 2019 použil ohledně závěru o nesplnění podmínek pro poskytnutí podpory jinou právní kvalifikaci, tedy nesplnění kritéria podle ust. § 2da odst. 8 písm. b) zákona o zemědělství, zatímco v rozhodnutí napadeném věc kvalifikoval podle ust. § 2da odst. 8 písm. c) a e) téhož zákona.
70. Tohoto posunu v právní kvalifikaci ze strany žalovaného si je soud vědom, nicméně má za to, že nejedná o vadu, která by měla za následek nezákonnost napadeného rozhodnutí. Tento posun vyplývá ze skutečnosti, že v rozhodnutí ze dne 3. 4. 2019 žalovaný za základ svých úvah vzal skutečnost, že žalobce je spoluvlastníkem předmětných pozemků společně se svou manželkou, tedy nikoliv s třetí osobou, zatímco v rozhodnutí aktuálně napadeném toto konstatování žalovaný doplnil i o zjištění, že původně byl žalobce plným vlastníkem těchto pozemků, byť v rámci společného jmění manželů.
71. Pokud by soud nyní k žalobní námitce napadené rozhodnutí zrušil a uložil žalovanému, aby ten v odvolacím řízení zrušil i rozhodnutí vydané v I. stupni, z hlediska zájmů žalobce by nedošlo k žádnému zlepšení: jelikož zjištění ohledně skutkového stavu by zůstala zachována, nelze očekávat, že by orgány žalovaného měly důvod rozhodnout jinak.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

72. Městský soud v Praze tedy po přezkoumání věci dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle ust. § 78 odst. 7 soudního řádu správního zamítl.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

73. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn podle ust. § 60 odst. 1 soudního řádu správního, když žalobce úspěch ve věci neměl a žalovanému žádné náklady v řízení před soudem nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 17. května 2023

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.